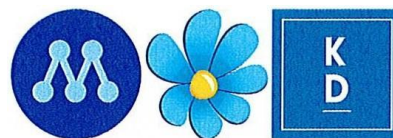

TILLSAMMANS FÖR
ÄLVKARLEBYS FRAMTID

Budget 2026

Plan 2027 – 2028

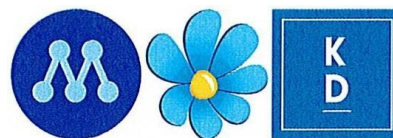
Innehåll

1. Beslutsförslag	3
2. Sammanfattning	4
3. Inledning	5
4. Kommunövergripande	6
4.1 Vision för Älvkarleby	6
4.2 Finanspolitisk inriktning	6
5. Mål och uppdrag	7
5.1 Kommunfullmäktiges övergripande mål	7
5.2 Oppositionens prioriteringar	8
6. Övergripande kommentarer	9
6.1 Budgetförutsättningar och omvärldsfaktorer	9
6.2 Ekonomiska förutsättningar i Älvkarleby kommun	13
6.4 Skattesats 2025	16
6.6 Ny skattesats 2026	17
6.7 Känslighetsanalys	18
6.8 Befolkningsutveckling	19
6.9 In – och utflyttning	19
7. Ekonomi	19
7.1 Ekonomiska principer	19
7.6 Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv	21
7. Budget 2026	22
8. Nämndernas uppdrag och budget	23
8.1 Kommunstyrelsen	23
8.2 Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad	24
8.3 Inriktning för Älvkarleby kommuns arbete med planeringen inför kris, höjd beredskap och ytterst krig	26
8.4 Utbildningsnämnden	28
8.6 Samhällsbyggnadsnämnden	32
8.7 Omsorgsnämnden	35
8.8 Revision	38
8.9 Valnämnden	38
9. Driftbudget	39

1. Beslutsförslag

Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att kommunalskatten 2026 sänks med 20 öre per hundra kronor, ny kommunal skattesats blir 22,49 kr per hundra kronor.
- att fastställa föreslagna driftramar till kommunens nämnder och styrelse, samt att dessa är skyldiga att inrymma verksamheten inom de tilldelade budgetramarna
- att fastställa föreslagna investeringsramar för år 2026–2029
- att ge kommunstyrelsen rätt att under år 2026 omsätta lån d v s låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2026
- att fastställa föreliggande förslag till kommunövergripande vision och mål.
- att fastställa nämnders och styrelser mål samt ge förvaltningarna i uppdrag att återkomma med förslag på mätbara indikatorer innan 31 december 2025
- att fastställa de finansiella målen
- att fastställa föreslagna uppdrag från Kommunfullmäktige till Kommunstyrelsen
- att fastställa föreslagna uppdrag från Kommunfullmäktige till Samhällsbyggnadsnämnden
- att fastställa föreslagna uppdrag från Kommunfullmäktige till Utbildningsnämnden
- att fastställa föreslagna uppdrag från Kommunfullmäktige till Om-sorgsnämnden
- att, om budgeten för år 2026 inte håller, använda medel från resultatutjämningsreserv för att uppnå nollresultat i enlighet med de av kommunfullmäktige fastställda riktlinjerna för resultatutjämningsreserv.

2. Sammanfattning

Skattesänkning för ökad attraktivitet och mer kvar i plånboken

Kommunalskatten sänks med 20 öre, till 22,49 kronor. I en tid där många hushåll påverkas av ökade levnadskostnader, är det rätt att ge invånarna mer ekonomiskt utrymme. Skattesänkningen är ett led i att göra Älvkarleby mer attraktivt som bostadsort och stärka kommunens konkurrenskraft.

Ökad trygghet genom förstärkt beredskap

1,5 mnkr satsas på att förstärka det civila försvaret och krisberedskapen. Syftet är att säkerställa kommunens förmåga att hantera samhällsstörningar och ytterst krig. Detta sker genom kompetensutveckling, samordning och planering i linje med nationella riktlinjer.

Skolan i fokus – från otrygghet till kunskap

Utbildningsnämnden tilldelas ökade resurser för att nå målet om högre gymnasiebehörighet, tryggare skolmiljö och ökad samverkan med näringslivet. Fokus ligger på att fler elever ska nå kunskapsmålen och gå ut grundskolan med framtidstro.

Effektiv omsorg – mer kvalitet för pengarna

Omsorgsnämnden får ett förstärkt uppdrag att möta en växande äldre befolkning med effektiv användning av resurser. Fokus ligger på minskad administration och stärkt kvalitet i det dagliga mötet.

Ekonomisk hållbarhet och effektivisering

Ett generellt effektiviseringskrav på 1 procent införs i samtliga verksamheter. Det skapar reformutrymme utan skattehöjningar och främjar långsiktig kostnadskontroll. Kommunens ekonomiska mål är att redovisa ett överskott på minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag sett över en fyraårsperiod.

Förbättrat företagsklimat och fler i arbete

Kommunstyrelsen tilldelas förstärkta resurser för arbetsmarknadsinsatser och förbättrad service till näringslivet. Ett näringslivsråd inrättas och upphandlingsprocessen reformeras i syfte att öppna för fler aktörer, med särskilt fokus på små och medelstora företag.

3. Inledning

Älvkarleby är en fantastisk plats att leva, bo och arbeta i men kommunen står inför stora utmaningar. Befolkningen minskar, kostnadstrycket ökar och många invånare känner oro för både vardagsekonomin och framtiden. Samtidigt har kommunen under lång tid brottats med en ekonomi som inte hängt med i utvecklingen. Det är dags att vända detta med en politik som fokuserar på ansvar, trygghet och framtidstro.

Budgeten för 2026 är framtagen med en tydlig inriktning att använda dina skattepengar på ett klokt sätt, leverera kärnverksamhet med hög kvalitet och skapa förutsättningar för fler att vilja bo och leva i Älvkarleby. Det handlar om att ta tag i det som inte fungerar och bygga vidare på det som gör kommunen stark.

Vi sänker skatten för att visa respekt för varje skattekrona och för att ge invånarna mer kvar i plånboken. Samtidigt stärker vi arbetet med trygghet, skola, äldreomsorg och civilt försvar genom tydliga prioriteringar och ett generellt effektiviseringskrav på kommunens verksamheter. På så sätt skapar vi utrymme för satsningar utan att öka kostnaderna för medborgarna.

Vi tror på människors egen kraft och förmåga. Därför satsar vi också på att fler ska komma i arbete, att företagsklimatet ska förbättras och att fler ungdomar ska lämna skolan med goda resultat och framtidstro. Kommunens uppdrag är inte att göra allt utan att möjliggöra, stödja och ge människor verktyg att lyckas.

Trygghet, kvalitet och valfrihet är tre ledord som genomsyrar denna budget. Det gäller oavsett om det handlar om skolan, äldreomsorgen, arbetsmarknaden eller hur kommunen hanterar samhällsstörningar. Med denna budget visar vi att det går att kombinera ansvar med utveckling och att Älvkarleby kan vara en kommun som växer, inte krymper.

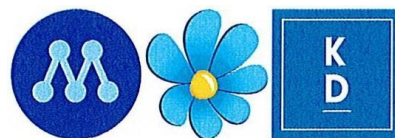
Vår vision är tydlig. Älvkarleby ska vara en kommun där möjligheterna är oändliga och där varje invånare kan känna trygghet, tilltro och framtidshopp.

Martin Sahlberg

Jenny Sundell

Mattias Nygren

4. Kommunövergripande

4.1 Vision för Älvkarleby

Älvkarleby - en kommun där möjligheterna är oändliga.

I Älvkarleby kommun sätter vi kvalitet, trygghet och valfrihet i fokus i allt vi gör. Kommunen är belägen i en naturskön miljö som erbjuder en unik kombination av land och vatten där det finns möjligheter för både avkoppling och aktivitet. Genom att främja hållbar utveckling och bevara vår natur skapar vi en attraktiv plats att leva och verka i.

4.2 Finanspolitisk inriktning

Älvkarleby kommun ska präglas av en god ekonomisk hushållning och varje generation ska ta ansvar för sina kostnader.

4.3 Finansiella mål

För att kunna styra kommunens verksamhet ur ett finansiellt perspektiv krävs att finansiella mål sätts, som i sin tur ska stödja den verksamhetsplanering som sker.

4.4 God ekonomisk hushållning

Den mest grundläggande tryggheten är att kommunens invånare erbjuds en stark och fungerande välfärd, oavsett var i kommunen man bor. Bra villkor för våra invånare och medarbetare, samt skola och omsorg av hög kvalitet, genererar ekonomiska och sociala vinster på såväl kort som lång sikt. God ekonomisk hushållning innehåller ett finansiellt mål samt ett antal nyckeltal för god ekonomisk hushållning. För att anse att kommunen har en god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen vara uppfyllda och minst hälften av nyckeltalen gå i positiv riktning eller ligga i nivå med jämförbara kommuner.

4.4.1 Överskottsmål (kommun)

Kommunens överskott ska vara minst två procent av summan av skatteintäkter och utjämning under en 4 årsperiod.

4.4.2 Effektivitetsmål (nämnderna)

Effektiviteten inom styrelse och nämnder ska vara minst i nivå med genomsnittet i jämförbar kommungrupp senast år 2029.

4.4.3 Soliditet (kommunkoncern)

Soliditeten inklusive pensionsåtaganden och övriga avsättningar ska långsiktigt öka med minst 1 procentenhet per år och bör på sikt uppgå till minst 20 %. En soliditet över denna nivå skapar handlingsutrymme för nödvändiga investeringar, motståndskraft vid konjunkturedgångar och är ett mått på kommunens ekonomiska hållbarhet

4.4.4 Budgetföljsamhet (nämnderna)

Nämnderna ska redovisa en ekonomi i balans med en maximal avvikelse om - 1 %. Att nämnderna upprätthåller budgetföljsamhet är viktigt för att hålla kommunens ekonomi på en sund nivå och för att säkerställa att resurserna används på ett effektivt sätt.

5. Mål och uppdrag

5.1 Kommunfullmäktiges övergripande mål

Mål 1: Älvkarlebys verksamheter präglas av hög effektivitet

Målet är att säkerställa att alla verksamheter i Älvkarleby kommun arbetar med hög effektivitet. Det innebär att resurserna används på ett optimalt sätt och att arbetsprocesser är smidiga och effektiva. Genom att sträva efter hög effektivitet kan kommunen erbjuda medborgarna en högkvalitativ service och samtidigt maximera nyttan av de tillgängliga resurserna.

Mål 2: Älvkarleby har en robust och effektiv ekonomi

Målet är att säkerställa att Älvkarleby kommuns ekonomi är robust och effektiv. Det innebär att kommunen strävar efter att ha en stabil och hållbar ekonomi, där intäkter och kostnader balanseras på lång sikt. Genom att ha en effektiv ekonomi kan kommunen tillhandahålla de nödvändiga resurserna för att genomföra olika verksamheter och investeringar, samtidigt som man kan möta framtida utmaningar och hantera eventuella ekonomiska svängningar på ett ansvarsfullt sätt.

Mål 3: Älvkarleby är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här

Målet är att skapa en trygg kommun där invånare, besökare och företagare känner sig säkra och trygga i sin vardag. Det innebär att Älvkarleby kommun arbetar aktivt för att förebygga och minska brottslighet, skapa en säker fysisk och social miljö samt främja samhällssammanhållning och trygghet. Genom att ha en trygg kommun kan invånare och företagare känna sig trygga och trivas, vilket i sin tur bidrar till en positiv utveckling och attraktivitet för Älvkarleby som plats att vistas, verka och bo på.

Mål 4: Älvkarlebys utveckling sker med fokus på en hållbar framtid

Målet är att Älvkarlebys utveckling ska präglas av en hållbar framtid, där kommunen tar hänsyn till miljö, klimat och ekonomi i alla beslut och åtgärder. Genom att främja hållbara och miljövänliga lösningar inom exempelvis energi, transport, avfallshantering och samhällsplaneringen bidrar Älvkarleby till att minska klimatpåverkan och bevara naturresurserna för framtida generationer.

Vi strävar efter att skapa en attraktiv och livskraftig kommun genom att investera i infrastruktur, vård och omsorg, samt utbildning. Genom att satsa på moderna och innovativa lösningar inom dessa områden skapar vi förutsättningar för en hög livskvalitet för våra invånare.

Genom att fokusera på en hållbar framtid och ta ansvar för våra handlingar säkerställer vi att Älvkarleby blir en attraktiv plats att bo, arbeta och leva i för nuvarande och kommande generationer.

5.2 Oppositionens prioriteringar

5.2.1 Stabil välfärd

För att vara en attraktiv och konkurrenskraftig kommun behövs en hög kvalitet inom kommunens grunduppdrag och den kommunala servicen. Det innebär till exempel att Älvkarleby kommun ska ha bra skolor och vård- och omsorgsboende, samt en variation av bostäder och en robust infrastruktur. Det ska också vara tryggt att bo, besöka och verka i hela kommunen.

5.2.2 Utveckla arbetsmarknads- och näringslivspolitik

Arbetsmarknaden är motorn i vårt samhälle. Kommunens grunduppdrag är viktigt för ett starkt näringsliv. Genom att främja företagande och innovation skapar vi fler jobb och bättre arbetsvillkor. Vi vill göra det enklare för företag att anställa och växa, för att ge fler jobbmöjligheter för kommunens invånare. En dynamisk arbetsmarknad, där både små och stora företag har möjlighet att blomstra, skapar en stabil grund för vår kommuns framtid. Vi rustar också våra invånare för framtidens arbetsliv genom att uppmuntra livslångt lärande och erbjuda möjlighet till omställning.

5.2.3 Hålla ordning och reda i kommunens ekonomi

Trenden med färre födda barn förväntas fortsätta, samtidigt som andelen äldre i befolkningen ökar. Detta innebär att en mindre grupp måste försörja en växande andel invånare. Samtidigt påverkas kommunens ekonomi av betydande pris- och löneökningar samt ökade pensionskostnader för de egna anställda – precis som hushåll och företag påverkas av ett tuffare ekonomiskt läge. För att möta dessa demografiska och ekonomiska utmaningar behöver kommunen ta ett tydligt ansvar genom att använda resurserna med eftertanke och respekt.

5.2.4 Fatta nödvändiga beslut för att stärka kommunens arbete med säkerhet, beredskap och civilförsvaret

Trygghet är en grundläggande förutsättning för ett fungerande samhälle. Älvkarleby kommun ska prioritera säkerhet, beredskap och rättssäkerhet genom ett förebyggande, samordnat och långsiktigt arbete. Valfärdsbrott och otrygghet underminerar tilliten till demokratin och de offentliga institutionerna.

Kommunens ansvar inom det civila försvaret behöver tydliggöras och stärkas. Det handlar både om att bygga upp förmåga att hantera kriser och att bidra till Sveriges totalförsvaret. Inför 2026 ska arbetet med civilt försvar och krisberedskap intensifieras och integreras i kommunens planering, styrning och samverkan med andra myndigheter och aktörer.

6. Övergripande kommentarer

6.1 Budgetförutsättningar och omvärldsfaktorer

Omvärldsfaktorer

För att kunna planera och förutse utvecklingen de kommande åren är det viktigt att analysera de omvärldsfaktorer som påverkar Älvkarlebys utveckling. Den ekonomiska situationen i världen, Europa och Sverige påverkar kommunens ekonomiska förutsättningar på både kort och lång sikt och beaktas i budgetarbetet. Det kan handla om global utveckling, nya lagar och förordningar, utveckling av konjunktur, skatteunderlag, arbetsmarknad och penningpolitik.

Konjunkturläget¹

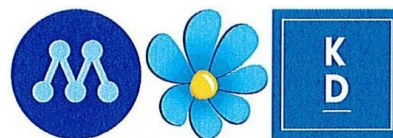
Sverige befinner sig i en lågkonjunktur. Inkommen data tyder på att den ekonomiska utvecklingen blir svag det första halvåret i år när hög inflation och stor osäkerhet om den framtida ekonomiska utvecklingen håller tillbaka hushållens konsumtion och företagens investeringar. Hushållen har ett högt sparande i utgångsläget och reallönerna ökar i år. När inflationen vänder nedåt bidrar det till att hushållen ökar konsumtionen snabbare, vilket blir en viktig drivkraft för återhämtningen som inleds under det andra halvåret i år. Osäkerheten om när optimismen återvänder är dock stor och det finns en risk att den svaga konjunkturutvecklingen fortsätter längre än vad som prognosticeras. Återhämtningen i ekonomin fortsätter nästa år men lågkonjunktturen består och arbetslösheten är tydligt förhöjd ännu i slutet av 2026. KPIF-inflationen dämpas senare i år och blir några tiondelar lägre än inflationsmålet nästa år. Riksbanken bedöms därmed inte ändra styrräntan i år eller nästa år. Det sammantagna budgetutrymmet för 2026–2029 beräknas uppgå till ca 170 miljarder kronor, vilket successivt tas i anspråk de kommande fyra åren.

Svensk BNP ökade med 0,8 procent det fjärde kvartalet i fjol, vilket var det andra kvartalet i rad med relativt hög tillväxt. Hushållens konsumtion var en viktig drivkraft för utvecklingen det sista kvartalet, efter en lång period med mycket svag konsumtionstillväxt. Uppgången i konsumtionen kan sannolikt förklaras av att högre löner, lägre inflation och Riksbankens räntesänkningar ökade tillförsikten hos hushållen. Även de fasta bruttoinvesteringarna ökade snabbt, inte minst i tjänstebranscherna. På arbetsmarknaden var utvecklingen inte lika positiv. Antalet sysselsatta personer minskade något för andra kvartalet i rad och arbetslösheten låg i stort sett still.

Svagt första halvår 2025

Statistik för de första månaderna i år och olika indikatorer pekar på att BNP-tillväxten försvagas det första halvåret i år. Efter en snabb uppgång under senare delen av förra året har barometerindikatorn vänt nedåt de första månaderna i år. En viktig orsak är att hushållen har blivit betydligt mer pessimistiska igen, vilket avspeglas i att konfidensindikatorn minskat snabbt. Hushållens försämrade stämningsläge kan sannolikt kopplas till att inflationen steg till en överraskande hög nivå i början av året och att det inte längre förväntas ytterligare sänkningar av styrräntan. Det osäkra omvärldsläget är sannolikt också en delförklaring till hushållens ökade pessimism och inbromsningen i den svenska ekonomin. Den handelskonflikt som inletts av den nya

¹ Konjunkturläget mars 2025 – Konjunkturinstitutet

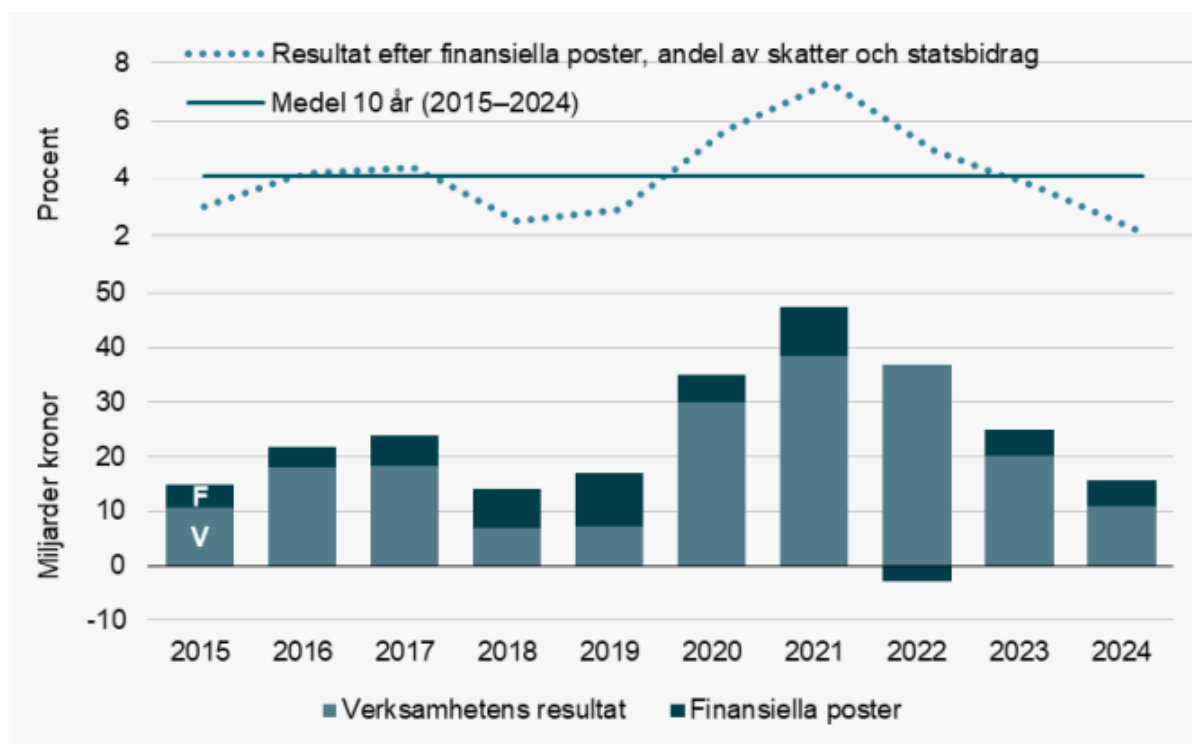
administrationen i USA skapar stor osäkerhet. Osäkerheten om hur handelskonflikten utvecklas framöver dämpar dessutom investeringsviljan både i Sverige och i omvärlden. Kortsiktiga ledande indikatorer tyder på att den globala tillväxten fortsätter vara dämpad i närtid. Exempelvis ligger inköpschefsindex strax över tillväxtgränsen 50 i alla de stora ekonomierna. Den sammantagna bedömningen är att BNP utvecklas svagt för Sveriges viktigaste handelspartners i år, inte minst i euroområdet, vilket håller tillbaka tillväxten för den svenska exportmarknaden. Prognosen baseras på antagandet att de tullar som USA redan infört blir kvar och att det dessutom genomförs tullhöjningar på i genomsnitt 10 procent på alla andra importprodukter. Som svar antas EU införa riktade tullar på vissa amerikanska produkter. Sammantaget bedöms konsekvenserna av tullarna i sig bli begränsade både på inflation och tillväxt i såväl Sverige som EU som helhet, medan effekterna för USA förväntas bli större. De omfattande försvarssatsningar som har aviserats i många europeiska länder antas inte få någon större påverkan på den ekonomiska utvecklingen i år och nästa år, dels på grund av att de tar tid att genomföra, dels på grund av att importinnehållet i den materiell som anskaffas kommer att vara högt.

Konjunkturer vänder upp efter sommaren

En nedgång i inflationen samt minskad osäkerhet om handelskonflikterna väntas bidra till att företagen och hushållen blir mer optimistiska under det andra halvåret i år. Osäkerheten om när optimismen återvänder är dock stor och det finns en risk att den svaga konjunkturutvecklingen fortsätter längre än vad som prognosticeras. Hushållen har ett högt sparande i utgångsläget, delvis av försiktighetsskäl. Samtidigt minskar de tidigare genomförda räntesänkningarna motivet att spara. Tillsammans med stigande reallöner bidrar detta till att hushållen ökar konsumtionen relativt snabbt det andra halvåret i år. Även tillväxten i investeringarna tar mer fart det andra halvåret. Nästa år ger både hushållens konsumtion och investeringarna stora bidrag till BNP-tillväxten som då ökar till nära 3 procent. Trots den jämförelsevis starka tillväxten nästa år är resursutnyttjandet i ekonomin som helhet fortsatt lägre än normalt och BNP-gapet är fortsatt negativt.

Kommunernas ekonomi

Efter två tuffa år ser de ekonomiska förutsättningarna något ljusare ut för kommuner och regioner. Men bakom siffror om återhämtat skatteunderlag och dämpad inflation växer en annan verklighet fram. En verklighet som kräver långsiktighet, tydliga prioriteringar och förmåga till omställning. Kommunerna behöver anpassa verksamheterna efter demografin. Färre barn och fler äldre ställer krav på förändringar i förskola, skola och äldreomsorg. Kommunerna behöver också klara ökade investeringsbehov som inte längre är genererade av befolkningstillväxt, utan drivs av andra behov. Investeringar i VA, civilt försvar, klimatanpassning och reinvesteringar är exempel på nya behov. Det handlar alltså i stor utsträckning om att bygga Sverige starkt för framtiden.

Källa: Statistiska centralbyrån

Figur 1² Från en resultatnivå på nästan 50 miljarder har kommunernas resultat fallit successivt till 16 miljarder 2024. De två senaste åren har inflationen ökat kommunernas pensionskostnader, vilket pressat resultaten och flera kommuner har redovisat underskott.

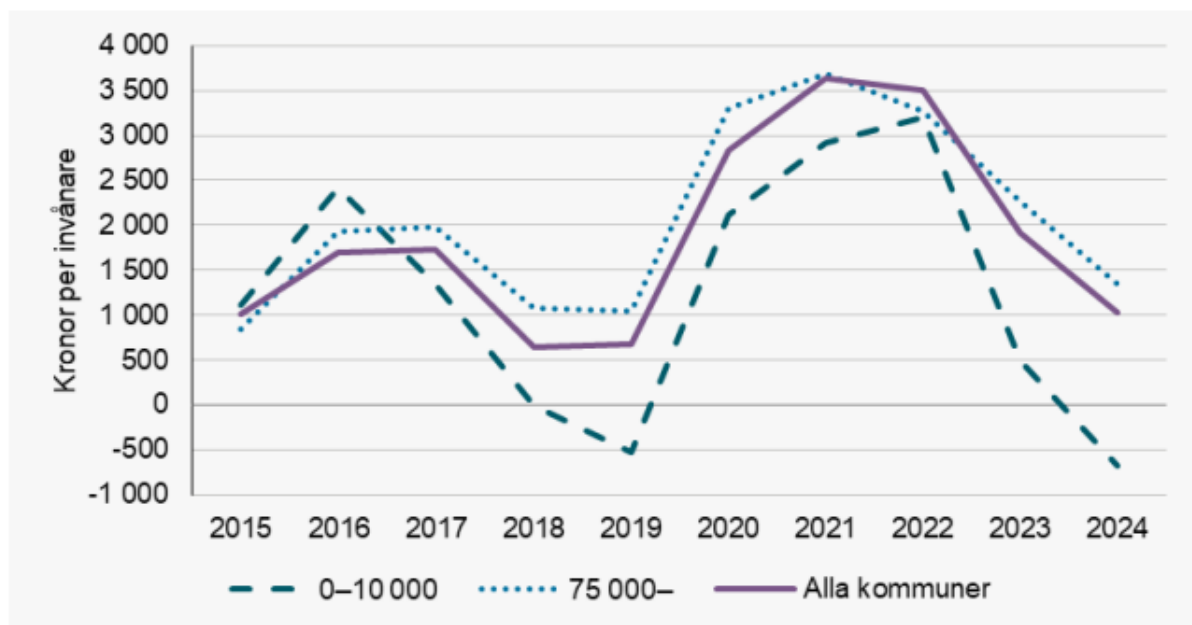
Små kommuner har haft svårare att balansera ekonomin³

I drygt 80 procent av de kommunerna som har färre än 10 000 invånare minskade befolkningen 2024. Merparten av dessa kommuner har haft en minskande befolkning den senaste tioårsperioden. Anpassning till färre invånare kan vara en stor utmaning. En minskande befolkning innebär lägre skatteintäkter och behov av anpassning inom förskola och skola samtidigt som behoven ofta ökar inom äldreomsorgen. Att ställa om verksamheterna har visat sig svårare i små kommuner, se kommande avsnitt om anpassning pågår. Små kommuner som tappar invånare måste ständigt arbeta med att minska verksamheten och kostnaderna, när dessa kommuner dessutom påverkas

² Ekonomirapporten SKR maj 2025

³ Ekonomirapporten SKR maj 2025

av yttre faktorer kan det bli den extra påfrestning som tippar över resultatet till underskott. En jämförelse mellan kommuner i olika kommunstorlekar under de senaste tio åren visar att små kommuners resultat sjunkit mer än övriga både under 2018 och 2019 då Sverige gick in i en lågkonjunktur och under 2023 och 2024 då kraftigt ökade pensionskostnader och hög inflation medfört tuffa utmaningar. Dessa år uppstår skillnaderna mellan mindre och större kommuner genom att de mindre inte lyckas anpassa kostnaderna efter skatteintäkternas förändring i samma utsträckning som de större kommunerna – en skillnad man inte ser under mer normala ekonomiska förutsättningar. Den ”fördel” som större kommuner generellt har med större intäkter från finansiella poster är dock mer konstant över tid.

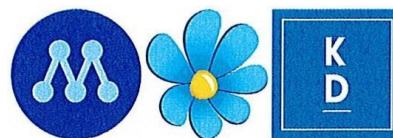

Källa: Statistiska centralbyrån

Diagram 1⁴ I gruppen kommuner med färre invånare än 10 000 var resultatet 2024 negativt. De högsta resultaten i genomsnitt finns i kommuner med fler än 75 000 invånare, dock är resultatnivån även i denna grupp mer än halverad jämfört med 2021.

Resultaten 2024 föll i tre av fyra kommuner och i samtliga kommungrupper jämfört med 2023. För tre av kommungrupperna var resultaten negativa i genomsnitt och mest försämrades resultaten i Pendlingskommuner nära mindre stad/tätort. De finansiella posterna stärker framför allt gruppen Större stad medan den försvagar resultaten i Landsbygdskommun med besöksnäring och Pendlingskommun nära storstad. Resultaten varierar också mellan kommunerna med hög och låg skatt. En indelning av kommunerna efter skattesats visar att de med en skattesats över 22,5012 kronor i genomsnitt hade negativt resultat, -245 kronor per invånare. I gruppen kommuner med en skattesats under 20 kronor var det genomsnittliga resultatet 2 895 kronor per invånare. Skillnaden mellan den högsta och den lägsta skattesatsen är 7 kronor och 20 öre och har varit relativt stabil under de senaste 10 åren. Tar man hänsyn till skillnader i ansvar, med följdändringar i utjämningsystemen, blir skillnaden omkring en krona mindre. Vid en jämförelse av de 15 kommunerna med högst respektive lägst skattesats finns de största skillnaderna inom kostnaderna för den obligatoriska verksamheten. När kostnaderna justeras för strukturella förutsättningar enligt utjämningsystemet kvarstår fortfarande stora skillnader. Inom den obligatoriska verksamheten

⁴ Ekonomirapporten SKR maj 2025

som utjämnas (exklusive kollektivtrafik, räddningstjänst och gatuunderhåll) är skillnaderna 17 500 kronor per invånare mellan hög och lågskattekommunerna, vilket motsvarar över 7 kronor på skattesatsen. Justeras detta med bidrag och avgifter från kostnadsutjämnningen återstår en skillnad på drygt 4 kronor. I högskattekommunerna är kostnaderna främst högre än standardkostnaden inom grundskolan och äldreomsorgen. Kommunerna med hög skatt har också högre kostnader motsvarande 2 000 kronor per invånare inom den "obligatoriska, ej utjämnade" verksamheten, vilket motsvarar omkring 80 öre på skattesatserna. Här återfinns de tekniska verksamheterna, den anpassade utbildningen, bibliotek, funktionshinderomsorg enligt socialtjänstlagen med mera. Verksamhetsmässigt finns de största budgetunderskotten liksom tidigare år inom äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen, enligt svaren på den enkät SKR skickat ut till ekonomicheferna i samband med denna ekonomirapport. 13 Höga kostnader för bemanning förklarar stora delar av underskotten inom äldreomsorgen medan höga kostnader för placeringar av framför allt barn och unga förklarar underskotten inom individ- och familjeomsorgen.

Vad har hänt med den underliggande ekonomiska ställningen?

Resultaten för de kommuner som hade underskott 2024 summerar till -3,2 miljarder kronor och av dessa hade 87 kommuner medel reserverat i resultatutjämningsreserven, RUR, och 63 kommuner hade tillräckligt mycket reserverat för att motsvara de negativa resultaten. Flera kommuner har använt resultatutjämningsreserver för att inte behöva återställa ett negativt balanskravsresultat. Under 2024 minskade reserveringarna i RUR med preliminärt 1,8 miljarder kronor, då ca 60 kommuner använde delar av eller alla medel. Från och med bokslutet 2024 får kommunerna inte längre reservera medel till RUR. Kommunerna kan istället välja att reservera medel till resultatreserver, RER. Det är en något mer flexibel variant av reservering inom eget kapital. Den möjligheten användes 2024 av 22 kommuner som reserverade sammanlagt 1,5 miljarder kronor.

6.2 Ekonomiska förutsättningar i Älvkarleby kommun

Kommunens intäkter

Kommunens intäkter består i huvudsak av skatteintäkter. Utöver det tar kommunen del av det kommunala utjämningsystemet och av statsbidrag.

Kommunens ekonomiska utveckling⁵

För perioden 2020–2022 redovisades positiva resultat, främst hänförbart till generösa statsbidrag för att kompensera för den svåra ekonomiska situationen under pandemin, samt en fördröjd positiv effekt av stimulansmedel. Under 2023 kom de ekonomiska utmaningarna i kapp och resultatet blev -11,7 mnkr. 2024 redovisas ett positivt resultat uppgående till 18,1 mnkr för året.

⁵ Älvkarleby kommuns årsredovisning 2024

År	2018	2019	2020	2021
Årets resultat	2 217	– 9 927	10 729	29 701
Verksamheternas nettokostnader ökning i %	8,0 %	5,0 %	0,5 %	3,1 %
Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift - ökning i %	3,9	3,0	4,4	5,5

Tabell 1 Älvkarleby kommuns resultat 2018 – 2021 (tkr)

År	2022	2023	2024
Årets resultat	2 217	– 9 927	18 074
Verksamheternas nettokostnader ökning i %	4,9 %	10,2 %	-0,5
Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift - ökning i %	5,2	4,2	3,7

Tabell 2 Älvkarleby kommuns resultat 2022 – 2024 (tkr)

Budget 2026 samt flerårsplan 2027–2028 innehåller utmaningar för Älvkarleby kommun liksom för många kommuner i Sverige. Älvkarleby kommuns ekonomi de kommande åren kommer att vara avhängig hur kommunen kan effektivisera, prioritera och utveckla verksamheterna med tanke på de kostnadsökningar kommunen kommer att få i samband med förändrad demografi och fortsatta utmaningar kring integration och arbetslöshet. Befolkningsutvecklingen har stor betydelse för kommunen, eftersom den påverkar behov och efterfrågan av kommunala tjänster, men även storleken på skatteintäkter, generella statsbidrag och det kommunala utjämningssystemet.

Budgetavvikelser miljoner kronor/år	2018	2019	2020	2021
Revision	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	4,3	1,3	5,1	3,0
Samhällsbyggnadsnämnd	6,6	10,4	8,2	9,0
Omsorgsnämnd*	– 21,2	– 22,7	– 18,3	– 13,3
Utbildningsnämnd*			– 10,7	– 10,6
Summa	– 10,3	– 11	– 15,7	– 11,9

Tabell 3 Budgetavvikelser i Älvkarleby kommun 2018 – 2021

Budgetavvikelser miljoner kronor/år	2022	2023	2024
Revision	0	0	0
Kommunstyrelsen	7,7	1,4	2,24
Samhällsbyggnadsnämnd	5,1	2,4	0
Omsorgsnämnd*	– 18,7	– 34,6	11
Utbildningsnämnd*	– 9,7	– 19,7	-5,8
Summa	– 15,5	– 50,5	7,6

Tabell 4 Budgetavvikelser i Älvkarleby kommun 2022 – 2024

*Omsorgsnämnden- och utbildningsnämnd på sammanslagna raden "Omsorgsnämnd 2018–2019"

6.3 Nettokostnadsavvikelse

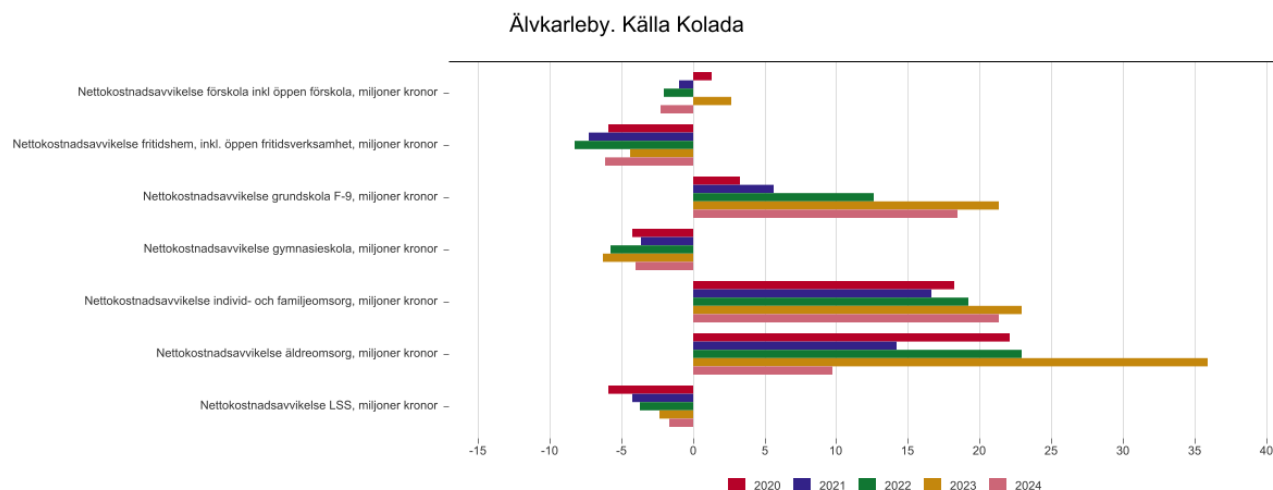

Diagram 2 Nettokostnadsavvikelsen jämför nettokostnaden med referenskostnaden ("strukturellt förväntad" kostnad). Resultat över 0 indikerar högt kostnadsläge, pga. hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet. Redovisas i miljoner kronor

6.4 Skattesats 2025

Kommunens främsta inkomstkälla är kommunalskatten och det nationella utjämningsystemet som har till syfte att erbjuda kommuninvånarna lika möjligheter till service oavsett var man bor. Kommunen tar också ut avgifter inom till exempel barn- och äldreomsorg. Skattesatsen för invånare i kommunen är fördelad 2025 enligt följande

- Kommunalskatt 22,69 krona/skattekrona
- Regionskatt 11,71 krona/skattekrona
- Kyrkoavgift 1,13 krona/skattekrona
- Begravningsavgift 0,277 krona/skattekrona
- Totalt 35,807 krona/skattekrona

Kommun	2025	
	Sammanlagda skattesatsen	Kommunal skattesatsen
Älvkarleby	34,40	22,69
Heby	34,21	22,50
Enköping	33,05	21,34
Håbo	32,80	21,09
Knivsta	32,62	20,91
Tierp	33,00	21,29
Uppsala	32,85	21,14
Östhammar	33,40	21,69
snitt Sverige	32,37	20,70
varav Region Uppsala	11,71	11,71
snitt Sveriges regioner	11,67	11,67

Tabell 5 Skattesatser i Uppsala län samt snitt i Sverige

6.5 Vi återställer vänsterstyrets skattehöjning

År 2014 höjde Socialdemokraterna skatten i Älvkarleby med 50 öre. Nu påbörjar vi återställningen. Med denna budget sänks kommunalskatten med 20 öre, den första sänkningen i modern tid. Det är en historisk signal om en ny riktning för kommunen. Vi visar att det är möjligt att förena ekonomiskt ansvar med lättnader för hushållen. Skattesänkningen är ett steg för ökad frihet, stärkt attraktivitet och respekt för varje skattekrona.

En stabil ekonomi är den avgörande grunden för att en kommun på ett pålitligt sätt ska kunna leverera det du som invånare har rätt att förvänta dig för dina skattepengar.

I en tid då många hushåll har det ekonomiskt tufft föreslår oppositionen en sänkning av kommunalskatten med 20 öre per intjänad hundralapp. Det här innebär att du som invånare får mer kvar i plånboken, en konkret lättnad som gör skillnad i vardagen.

Vi menar att Älvkarlebys invånare inte ska ha mindre kvar i plånboken än nödvändigt. Samtidigt ser vi en negativ befolkningsutveckling som oroande. För att vända denna trend krävs aktiva åtgärder för att öka kommunens attraktivitet och skattenivån är en viktig del i detta. Genom att sänka skatten skickar vi en tydlig signal: Älvkarleby är en kommun som vill växa, välkomna nya invånare och stärka sin konkurrenskraft.

Med detta förslag visar vi att det går att kombinera ekonomiskt ansvar med framtids-
tro. Vi tar ansvar för ekonomin och för Älvkarlebys utveckling.

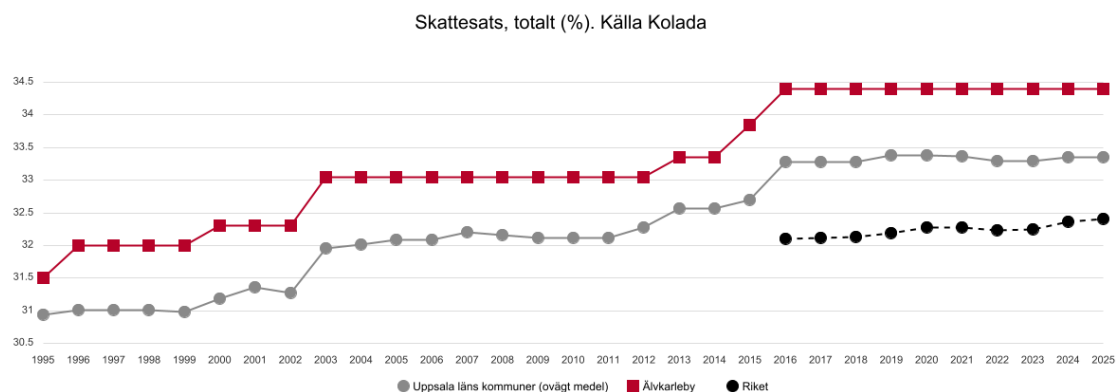

Diagram 3 Skattesats totalt för Älvkarleby kommun, Uppsala län (ovägt medel) samt riket åren 1995 - 2025

6.6 Ny skattesats 2026

Skattesatsen för invånare i kommunen föreslås fördels 2026 enligt följande

- Kommunalskatt 22,49 krona/skattekrona
- Regionskatt 11,71 krona/skattekrona
- Kyrkoavgift 1,13 krona/skattekrona
- Begravningsavgift 0,277 krona/skattekrona
- Totalt 35,807 krona/skattekrona

Kommun	2026	
	Sammanlagda skattesatsen	Kommunal skattesatsen
Heby	34,21	22,50
Älvkarleby	34,20	22,49
Östhammar	33,35	21,59
Håbo	33,30	21,59
Enköping	33,05	21,34
Tierp	33,00	21,29
Knivsta	32,62	20,91
Uppsala	32,85	21,14
snitt Sverige	32,41	20,71
varav Region Uppsala	11,71	11,71
snitt Sveriges regioner	11,69	11,69

Tabell 6 Skattesatser i Uppsala län samt snitt i Sverige

6.7 Känslighetsanalys

En kommun påverkas givetvis många gånger av händelser utanför dess egen kontroll. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation. I tabellen nedan redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens resultat.

Känslighetsanalys		
Åtgärd	Höjning	Årseffekt mnkr
Skattehöjning/-sänkning	1 kr	20,7
Bruttokostnadsförändring	1 %	6,7
Löneökning. Inklusiv socialavgifter	1 %	4,2
Räntehöjning/-sänkning	1 %	3,0
10 heltidstjänster		7,0

Tabell 7 Känslighetsanalys

6.8 Befolkningsutveckling

Älvkarleby kommuns folkmängd minskade med 20 personer år 2024, till 9 552 invånare. Befolkningsförändringens ingående komponenter:

Flyttningsnetto 7

Födda/döda - 23

Administrativ justering: - 2

År	2024	2025	2026	2027	2028
Antal invånare enligt riksorgans ⁶	9 660	9 708	9 755	9 800	9 843
Antal invånare enligt lokal prognos ⁷	9 688	9 719	9 744	9 768	9 788

Tabell 8 Prognos befolkningsutveckling

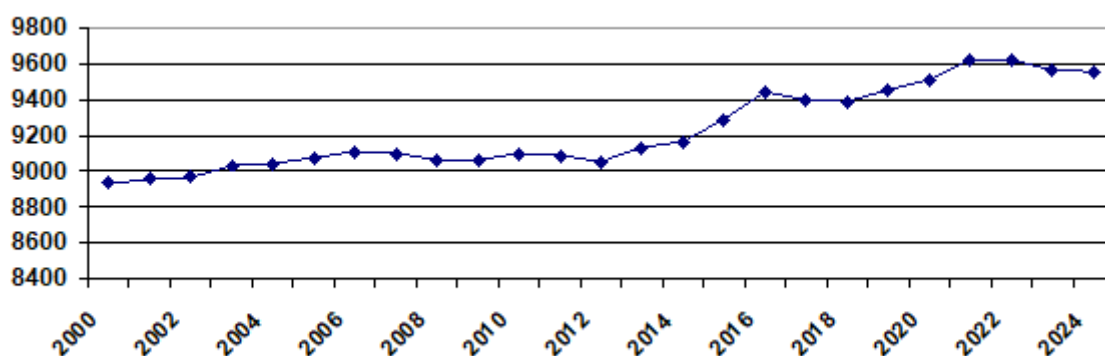

Diagram 4 Befolkningsutvecklingen perioden 2000-2024

6.9 In – och utflyttning

Under 2024 flyttade 563 personer in i kommunen och 556 personer ut. Ett positivt flyttnetto på 7 personer. Av de inflyttade kom 109 personer från andra kommuner i Uppsala län, 404 från övriga Sverige (bland annat Gävle) och 50 från utlandet. Av de som lämnade kommunen flyttade 109 personer till andra kommuner i Uppsala län, 403 till övriga Sverige och 44 till utlandet.

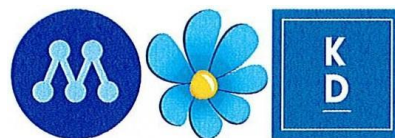
7. Ekonomi

7.1 Ekonomiska principer

Principiella ställningstaganden och ärenden av större vikt kopplat till budget och ekonomi ska alltid behandlas av Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige. Det kan till exempel handla om taxor och avgifter. Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna en nettoram bestående av kostnader och intäkter för driften. Kommunfullmäktige kan ange särskilda ändamål som vissa delar av anslaget ska användas till, i övrigt har nämnden rätt att inom tilldelad kostnads- och intäktsram omfördela resurser mellan verksamhetsområden, efter avstämning med ekonomiavdelningen.

⁶ Antal invånare i kommunen enligt SCB riskprognos

⁷ Befolkningsprognos 2018 - 2032

Respektive nämnd ska upprätta en internbudget enligt Kommunfullmäktiges ramar. Tilldelade ramar utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Beslut som fattas av nämnden ska rymmas inom tilldelad ram. Större förändringar eller avvikelser från vad Kommunfullmäktige beslutat måste behandlas av Kommunfullmäktige.

Avvikelser som uppstår under innevarande budgetår ska så långt det är möjligt hanteras av nämnderna inom tilldelad budgetram. I de fall avvikelser inte går att hantera inom tilldelad budgetram, exempelvis kopplat till större förändringar i volymer, kommer det att hanteras i kommande årsbudget, där nämnderna kompenseras för volymförändringar.

Alla ärenden som medför ekonomiska konsekvenser utöver nämndernas tilldelade ramar för innevarande budgetår eller som innebär ekonomiska konsekvenser på längre sikt, ska stämmas av med ekonomiavdelningen innan handlingar lämnas över till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige för behandling.

Nämnderna ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp verksamheten utifrån mål, resultat, kvalitet, ekonomi och personal. Analysen ska fokusera på väsentliga avvikelser och deras orsaker. Uppföljningen ska ske sex gånger under året: februari, mars, april, juni, september och oktober.

Vid uppföljningen per mars och september ska nämnderna redovisa läget för riktade bidrag. Utöver månadsuppföljningarna görs ett delårsbokslut per augusti och därefter ett årsbokslut och en årsredovisning.

Kommunens långsiktiga styrning för god ekonomisk hushållning beskrivs i Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (*Antagen av Kommunfullmäktige 2024-11-27*)

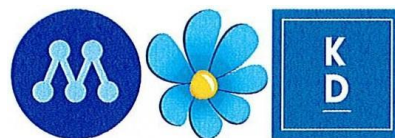
7.2 Förändringar jämfört med 2025 års budget

Till 2026 är budgeten uppräknad med 3,1 % efter PKV⁸ (prisindex kommunalverksamhet) april 2025 och för befolkningsökning med 0,08%.

7.3 Investeringar

Alla investeringar ska i grund självfinansieras, dock kan kommunen lånefinansiera stora och långsiktiga investeringar. Med stora och långsiktiga investeringar avses investeringar som överstiger 50 mnkr och har en livslängd på minst 30 år.

⁸ April 2025

7.4 Effektiviseringar

Effektiviseringar är ett viktigt verktyg för att klara välfärdens åtaganden utan att höja skatten. Men för att få verklig effekt krävs att effektiviseringar specificeras tydligt, både i budgethandlingar och i den interna styrningen. Om effektiviseringskrav enbart räknas av mot nya tillskott urholkas prioriterade verksamheter och riskerar att få motsatt effekt, mindre resurser utan faktiska förändringar.

- **Effektiviseringsbilagor till nämndbudgetar:** Varje nämnd ska redovisa vilka konkreta åtgärder som ligger bakom effektiviseringsuppdraget, hur stor besparing respektive åtgärd beräknas ge, samt tidsplan för genomförande senast 2025-12-31.

För samtliga av kommunens verksamheter har en generell effektivisering beräknats till minst 1 procent.

För att säkerställa en hållbar ekonomisk utveckling och skapa ett kontinuerligt reformutrymme införs ett generellt effektiviseringskrav på 1 procent per år för samtliga nämnder. Kravet ska vara en del av den fleråriga planeringen och inte ses som en tillfällig åtgärd. Syftet är att öka förutsägbarheten och uppmuntra ett mer systematiskt och långsiktigt arbete med att utveckla verksamhetens effektivitet. När kravet är tydligt och känt i god tid ges förvaltningarna möjlighet att planera, prioritera och anpassa organisationen utan att kvaliteten riskeras.

Det är vår övertygelse att alla offentligt finansierade verksamheter kontinuerligt kan utvecklas och förbättras, inte genom att springa fortare utan genom att göra saker smartare. Med ett årligt effektiviseringskrav på 1 procent skapas både ekonomiskt utrymme och förbättrade arbetssätt som kommer invånarna till nytta.

7.5 Balanskravet

Enligt kommunallagens balanskrav ska kommunen ha en ekonomi i balans. Det innebär att årets intäkter ska vara lika med eller högre än kommunens kostnader efter att realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar och orealiserade förluster på värdepapper räknas bort från resultatet. Syftet med reglerna är att en kommun inte ska överkonsumera och riskera att morgondagens skattebetalare får stå för notan. Balanskravet ska uppfattas som ett golv och inte ett tak. Vid eventuellt underskott ska resultatet återställas inom de tre kommande budgetåren. Det finns undantagsregler, och i de fall reglerna används, ska det tydligt framgå att kommunen använt sig av principerna för synnerliga skäl eller resultatutjämningsreserven.

7.6 Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

Balanskravet innebär att kommunen ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Budget 2026 och flerårsplan 2027–2028 uppfyller balanskravet. Kommunen har hittills gjort 38 901 tkr i avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR) samt 9 000 tkr i resultatreserv.

7. Budget 2026

Nettokostnader per nämnd (tkr)	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Revision	707	843	860	881
Kommunstyrelse	59 737	63 481	64 794	66 391
Samhällsbyggnadsnämnden	56 416	63 481	59 794	61 391
Omsorgsnämnden	274 197	288 298	294 569	297 830
Utbildningsnämnden	299 863	311 313	315 754	323 587

Tabell 9 Budget per nämnd (tkr)

Inför 2026 bedöms den ekonomiska utvecklingen förbättras. Samtidigt kvarstår effekterna av hög inflation och lågkonjunktur, vilket fortsatt påverkar kommunens ekonomi. Bedömningen är att ett resultatmål om 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag är nödvändigt för att upprätthålla god ekonomisk hushållning. Det skapar handlingsutrymme för att möta framtida kostnadsökningar och hantera konjunkturförändringar.

Älvkarleby kommun ska bedriva och utveckla en verksamhet av god kvalitet. För att klara av uppdraget behöver ekonomin vara i balans och en god ekonomisk hushållning uppnås på kort och lång sikt. Minskad administration är en viktig del i detta arbete.

8. Nämndernas uppdrag och budget

8.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det samlade ansvaret för att leda och samordna kommunens arbete. Det handlar både om att driva på utvecklingen och att ta ansvar för ekonomin. Styrelsen ska följa upp, stödja och hålla samman kommunens olika delar för att säkerställa att hela organisationen arbetar mot gemensamma mål.

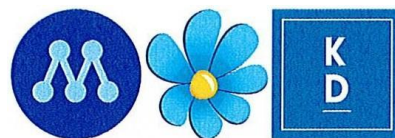
Utöver att styra den kommunala förvaltningen, har kommunstyrelsen också uppsikt över nämnderna, liksom över de kommunala bolagen, stiftelserna och kommunalförbunden. Det är en central funktion för helhet, riktning och kontroll.

Kommunstyrelseförvaltningen är organiserad i fyra delar:

- Kansli och säkerhet
- Ekonomi
- HR
- Näringsliv och utveckling

Kommunstyrelsen mål för 2026

- Älvkarleby kommun är en attraktiv arbetsgivare.
- Älvkarleby är en attraktiv plats att bo i, etablera företag i och besöka.
- Ett välmående näringsliv.
- Lokaleffektivitet och nyttjandegrad.
- Kvaliteten på informationen och bemötandet från kommunen i kontakt med invånare, brukare, verksamheter och besökare är hög.
- Den ekonomiska planeringen ska vara långsiktig och hållbar.
- Effektiviteten i kommunens administrativa verksamheter ökar.
- Nämnderna ska eftersträva hög prognossäkerhet genom samtliga arbetsprocesser.
- Nämnderna ska redovisa en ekonomi i balans.
- Kommunens arbete ska bidra till att arbetslösheten minskar i Älvkarleby, särskilt för grupperna långtidsarbetslösa och ungdomar.
- Kommunen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning.
- Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete.
- Kommunorganisationens inköp och upphandlingar är ett strategiskt verktyg för hållbarhet
- Älvkarleby kommun beredskap mot samhällsstörningar och ytterst krig är god.

8.2 Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Långtidsarbetslösheten är på rekordhög nivå och Sverige har den mest negativa utvecklingen av arbetslösheten i Europa. Älvkarleby kommun ska vara motorn samt en förebild för offensiv, lokal arbetsmarknadspolitik. Integrationen är en av vår tids ödesfrågor och vår förmåga att lyfta nyanlända och utrikesfödda ur utanförskap till samhällsgemenskap avgör våra möjligheter att behålla vår styrkeposition. Fler i egen försörjning och färre med bidrag är i första hand betydelsefullt för att fler ska vara självständiga och kunna växa som människor. Det är också en förutsättning för att finansiera en trygg välfärd. Därför är nya steg mot full sysselsättning ett överordnat mål.

Den totala arbetslösheten var under april månad 2025 i Älvkarleby kommun 8,0 % (Uppsala län 6,0 %). Älvkarleby har därmed den högsta arbetslöshetsnivån i länet.

Konsekvenserna av detta utanförskap är stora både för den enskilde och för samhället. Varje människa i utanförskap nekas möjligheten att bygga en framtid utifrån sin egen vilja och förmåga. Det skapar otrygghet och ofrihet. Samtidigt är konsekvenserna för samhället också betydande. Företagen har svårt att hitta människor med rätt kompetens, trots att fler än någonsin står till arbetsmarknadens förfogande. När gruppen arbetslösa har en allt svagare anknytning till arbetsmarknaden och mer begränsad utbildning och erfarenhet minskar möjligheten att matcha arbetssökande med de arbetsuppgifter som företagen efterfrågar.

Jobben är grunden till ett Älvkarleby kommun som växer och utvecklas. Genom arbete och egen försörjning stärks människors självkänsla, det ökar även sammanhållningen i samhället. Varje extra arbetad timme innebär ökade skatteintäkter och mer resurser att satsa på välfärden. Varje person har ett ansvar för sin egen försörjning genom att utbilda sig, söka anställning eller starta eget företag. De som står långt ifrån arbetsmarknaden kan behöva stöd i någon form, det kan vara genom samtal och stöttning av t.ex. jobbcoach, SYV, praktik, arbetsträning och utbildning. Arbetslinjen ska gälla i Älvkarleby kommun.

Älvkarleby kommun ska förbättra sin företagsservice och arbeta med kundperspektivet som utgångspunkt i handläggning av de tillstånds- och tillsynsfrågor som berör företag. Kommunen ska erbjuda ökad tillgänglighet till mark och arbeta aktivt med att möjliggöra nya företagsetableringar inom kommun. Detta kommer att bli ännu viktigare när nuvarande industrimark ytterligare begränsas av det nya vattenskyddsområdet i södra Skutskär. Kommunpolitikens viktigaste uppgifter när det gäller goda förutsättningar för näringslivet handlar om att minimera onödig byråkrati. Kommunen ska garantera en rättssäker och effektiv handläggning av alla ärenden. Snabb, korrekt och förutsägbar tillämpning av lagar och bestämmelser skapar goda förutsättningar för företagande. Bra bemötande, hög tillgänglighet och god service från kommunens sida gentemot näringslivet ska vara självklart. Turismen är en viktig del inom näringslivet som har en stor potential att utvecklas.

Vi satsar vidare på långsiktig marknadsföring och deltagande i mässor och forum där Älvkarleby kommun lyfts fram. En viktig del är att kommunen är serviceinriktad och hjälper företagare samt attraherar nya företag att etablera sig i kommunen. Vi har som mål att kommunen ska klättra till topp 20 bland landets bästa företagarkommuner senast år 2029.

Den som bor, arbetar eller besöker Älvkarleby kommun ska alltid känna sig trygg, det är en av de viktigaste funktionerna inom samhället. Älvkarleby kommun har traditionellt varit, och är, en trygg kommun. För att vi ska fortsätta vara det måste förstärkningar göras för att öka säkerheten i samhället så att invånarna kan känna sig trygga,

Kommunstyrelsen (tkr)	2025	2026
Oppositionens KS - budget 2025	59 737	
Indexuppräknings		2 031
Effektivisering		- 1 800
Volymjustering		478
Tidigare politiska förstärkningar		
- Arkiv	260	260
- Brottsförebyggande	200	200
- Fiskefrämjande åtgärder	75	75
- Friskvårdsbidrag	380	760
Tidigare politiska förstärkningar som försvinner		
Politiska förstärkningar		
- Beredskap, civilt försvar och säkerhet	0	1 500
- Förstärkta arbetsmarknadsinsatser för personer som nyligen blivit arbetslösa och som står nära arbetsmarknaden	0	1 000
- Nyföretagarcentrum	0	50
KS - budget 2026		63 481

Av kommunstyrelsens budget är följande delar avsatta för gemensamma nämnder och förbund:

IT	3 158 tkr
Lönecentrum	2 671 tkr
Överförmyndarnämnden	953 tkr
Gästrike räddningstjänst	10 340 tkr

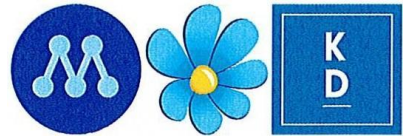
Särskilda uppdrag 2026 som ska hanteras inom budget – Kommunstyrelsen
Respektive budgetansvar ska kontinuerligt följas upp med kontinuerligt och åtgärdsplaner för eventuella underskott ska arbetas fram och rapporteras till kommunstyrelsen.
Kommunstyrelsen uppdras att göra en analys av kommunens ekonomi och ta fram en finansiell åtgärdsplan för att stärka kommunens resultat och ställning.
Kommunstyrelsen uppdras att genomföra obligatorisk återkommande utbildningar för chefer inom ledarskap, kommunal ekonomi och kostnadskontroll.
Kommunstyrelsen ges i uppdrag att påbörja förberedelser för att samordna Älvkarleby kommuns och Älvkarlebyhus AB:s fastighets-, gatu- och parkförvaltning i ett gemensamt bolag. Syftet är att minska kostnader och skapa bättre resursutnyttjande av personal, lokaler, utrustning och maskiner. Målet är effektivare fastighetshantering, minskade hyreskostnader och långsiktigt hållbart lokalutnyttjande. Sammanslagningen ska vara genomförd senast den 1 januari 2027.
Kommunstyrelsen uppdras att inrättande av ett lokalt näringslivsråd ska genomföras i syfte att stärka upp dialogen med näringslivet.
Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en åtgärdsplan, med fokus på att utveckla kommunens upphandlingsprocesser i syfte för att vända den negativa trenden när det kommer till Älvkarlebys kommuns företagsklimat.
Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utveckla upphandlingsprocessen i syfte att öppna upp för fler aktörer, särskilt små och medelstora företag, utan att kompromissa med gällande lagstiftning.
Kommunstyrelsen uppdras att inrättande av ett kommunalt säkerhetsråd ska genomföras i syfte att stärka upp omvärldsbevakningen inom trygghet, säkerhet och samhällets krisberedskap.
Kommunstyrelsen ska bistå valnämnden arbete under året.

Tabell 10 Särskilda uppdrag 2026 som ska hanteras inom budget.

8.3 Inriktning för Älvkarleby kommuns arbete med planeringen inför kris, höjd beredskap och ytterst krig

För att säkerställa ett robust och välfungerande civilt försvar och krisberedskap föreslås att utgiftsområdet tillförs 1 500 tkr årligen från och med den 1 januari 2026. Denna satsning syftar till att genomföra nödvändiga personella resursförstärkningar, utbildningsinsatser och förmågeförstärkningar med särskilt fokus på att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter.

Den förändrade säkerhetssituationen och de senaste årens påfrestningar på beredskapssystemet visar på ett akut behov av att stärka kommunens förmåga att hantera kriser och potentiella hot. Genom att avsätta dessa medel möjliggörs både rekrytering av nödvändig personal och en systematisk utveckling av kompetens och utbildning inom områden som beredskapsplanering, krishantering och skydd av kritisk infrastruktur.

Utöver personalförstärkningar kommer denna satsning även att bidra till att förbättra samordningen mellan olika aktörer inom det civila försvaret, inklusive räddningstjänst, vård och omsorg, samt kommunala och regionala samverkansorgan. Ett förstärkt civilt försvar är avgörande för att trygga kommunens funktionalitet vid störningar och säkerställa att vitala samhällstjänster kan upprätthållas även under svåra förhållanden.

Den föreslagna resursökningen är därmed en långsiktig investering i kommunens säkerhet och motståndskraft, i linje med de nationella målen för totalförsvaret och den ökade medvetenheten om vikten av en välfungerande beredskap i en osäker omvärld

8.4 Utbildningsnämnden – Älvkarleby, möjligheternas kommun

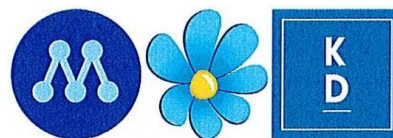
Utbildningsnämnden ansvarar frågor som rör:

- Elevhälsa
- Förskola
- Grundskola
- Kulturskola
- Vuxenutbildning
- Gymnasieskola

Utbildningsnämndens mål för 2026

- Effektiviteten i kommunens administrativa verksamheter ökar.
- Nämnderna ska eftersträva hög prognossäkerhet genom samtliga arbetsprocesser.
- Nämnderna ska redovisa en ekonomi i balans.
- Förskolorna i kommunen har en trygg miljö.
- Grundskolorna i kommunen har en trygg miljö.
- Alla elever ska vara behöriga till gymnasiet efter år 9.
- Kommunen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning.
- Alla ungdomar i kommunen har en gymnasieutbildning.
- Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete.
- Utbildningsnämnden har en god beredskap mot samhällsstörningar och ytterst krig.
- Elever inom vuxenutbildning ska vara trygga.

Politiken ska skapa förutsättningar för bra förskolor, skolor och vuxenutbildning men inte lägga sig i detaljerna. Grunden läggs redan i förskolan där det är viktigt att möjliggöra goda förutsättningar. Detta ska bland annat ske genom färre barn per grupp i förskolan, stimulerande utvecklingsmöjligheter och lärande för barnen och förskolor med olika inriktningar, både i kommunal och i privat regi. Lärarnas auktoritet är av yttersta vikt för ordning och reda i klassrummet, vilket i sin tur leder till bättre studiemiljö för eleverna.

Cirka 25 % av eleverna i Älvkarleby kommun klarar idag inte de uppsatta kunskapsmålen i alla ämnen. Cirka 20 % av eleverna har inte behörighet till yrkesprogram på gymnasiet. Skolresultaten och kunskapsnivån i skolan är otillräcklig. Fler elever måste gå ut årskurs 9 med behörighet till gymnasiet och klara kunskapsmålen i alla ämnen.

Föräldrarna ska veta att barnen, när de kommer hem från skolan, har lärt sig något nytt i en trygg miljö. Alla elever ska mötas av höga förväntningar och ges det stöd och den stimulans som krävs för att de ska kunna leva upp till dem. Skolan ska också ge bildning och lära för livet – inte bara arbetslivet – oavsett bakgrund eller var du går i skolan.

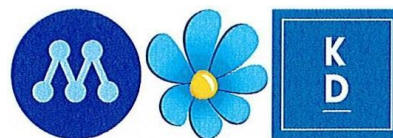
Förskolan och barnomsorgen måste kunna möta varje barns behov av en trygg omsorg, gemenskap, lek och utveckling. Det är en självklarhet att alla föräldrar ska kunna välja den barnomsorg som är bäst för deras barn och själva hitta balansen mellan arbete och familjeliv.

Följande verksamheter ska bibehållas i sin nuvarande form (ingår i grundanslaget)

- Marma och Gårdskärs förskolor.
- Särskild undervisningsgrupp för elever med autism.

Det är också uppenbart att samhällets insatser behöver stärkas för att vända trenden med barn och unga som mår dåligt och drabbas av psykisk ohälsa. I det arbetet måste familjer, barn- och ungdomsvården, skolan och den ideella sektorn stärkas.

Utbildningsnämnden (tkr)	2025	2026
Oppositionens UN - budget 2025	299 863	
Indexuppräknings		10 195
Volymjustering		2 399
Effektivisering		-3 145
Tidigare politiska förstärkningar		
Tidigare politiska förstärkningar som försvinner		
Politiska förstärkningar		
- Elevhälsa samt skolsociala team	0	1 000
- Extra indexuppräknings förskola och skola	0	2 000
- Föräldrautbildning	0	500
- Läroverktyg (Böcker och IT - utrustning)		500
UN - budget 2026		311 313

8.5 Minska barngrupperna inom förskolan till följd av färre barn föds

Skolverkets riktmärken för barngruppernas storlek är 6 till 12 barn i åldrarna 1 till 3 år och 9 till 15 barn i åldrarna 3 till 5 år. I Älvkarleby kommun är riktmärket i dag 19 barn per grupp, alltså väsentligt högre än de nationella rekommendationerna. Detta påverkar kvaliteten i förskolans verksamhet och riskerar på sikt även att försämra skolresultaten i grundskolan.

Stora barngrupper innebär en ökad arbetsbelastning för både förskollärare och barnskötare, två yrkesgrupper som redan i dag har höga sjukskrivningstal. När varje medarbetare ansvarar för fler barn minskar möjligheten till nära och kvalitativt samspel, vilket är en grundförutsättning för trygg anknytning och god språkutveckling.

Den demografiska utvecklingen visar att antalet förskolebarn minskar i Älvkarleby. Detta skapar en möjlighet: i stället för att enbart använda det minskade barnantalet för att spara bör kommunen se det som ett tillfälle att stärka kvaliteten. Genom mindre barngrupper kan vi både förbättra arbetsmiljön och skapa bättre förutsättningar för barnens lärande och trygghet.

Det är av vikt att Älvkarleby kommun prioriterar långsiktigt investeringar i välfärdens kärna. En tydlig målsättning måste vara att successivt närma oss Skolverkets riktmärken för barngrupper inom ramen för befintliga resurser. Det handlar om ansvarstagande. Att bygga kvalitet från grunden i förskolan stärker skolresultaten och minskar framtida kostnader för särskilt stöd.

Särskilda uppdrag 2026 som ska hanteras inom budget – Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ska verka för att barns fysiska aktivitet ska öka i kommunens skolor och föreningsliv i syfte att främja barnens hälsa.

Utbildningsnämnden uppdras att skyndsamt utreda möjligheten att inrätta ett system för att flytta elever, som mobbar andra, till en elevgrupp med extra resurser och stöd, dvs Akutskola.

Utbildningsnämnden uppdras att genomföra årliga utbildningar ska anordnas inom utbildning i brand och säkerhet (bland annat PDV) för lärare och elever.

Utbildningsnämnden uppdras att påbörja en utredning under året om möjligheten att inrätta ett system där grundskoleklasserna, med fokus på svenska, engelska och matematik, delas upp i tre olika grupper, anpassade efter individernas kunskap och inlärningsförmåga.

Utbildningsnämnden uppdras att införa ett system där modersmålsundervisning bedrivs utanför ordinarie skoltid med syfte att eleverna ges möjlighet att tillgodose all ordinarie undervisningstid.

Utbildningsnämnden uppdras att ställa krav på all pedagogisk personal inom förskola och grundskola att ha god kunskap i och behärska det svenska språket.

Utbildningsnämnden ges i uppdrag att genomföra en utredning om hur Älvkarleby kommun kan minska barngruppernas storlek i förskolan, med målet att närma sig Skolverkets riktmärken för gruppstorlekar (enligt 8.5)

Tabell 11 Särskilda uppdrag 2026 som ska hanteras inom budget

8.6 Samhällsbyggnadsnämnden - Utveckla och förvalta en växande och trygg kommun

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar frågor som rör:

- Fastigheter
- Gata, mark och parker
- Kultur och fritid
- Miljö – och hälsoskydd
- Städ och kost
- Fysisk planering och bygglov

Samhällsbyggnadsnämndens mål för 2026

- Effektiviteten i kommunens administrativa verksamheter ökar.
- Nämnden ska eftersträva hög prognossäkerhet genom samtliga arbetsprocesser.
- Nämnden ska redovisa en ekonomi i balans.
- Älvkarlebys offentliga miljöer ska vara trygga för invånare och besökare
- Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla orter.
- Samhällsbyggnadsnämnden har en god beredskap mot samhällsstörningar och ytterst krig.
- Lokaleffektivitet och nyttjandegrad*
- Kvaliteten på informationen och bemötandet från kommunen i kontakt med invånare, brukare, verksamheter och besökare är hög
- Nöjdheten med bygglovsverksamhetens service och kvalitet ska öka

Det är en styrka för Älvkarleby kommuns attraktivitet att människor kan välja att bo-sätta sig i såväl tätort som landsbygd. Kommunens uppgift är att så långt som möjligt skapa förutsättningar för människor att bo och leva i hela kommunen. Det handlar bland annat om kommunikationer, i form av vägar och bredband, och god kommunal service. En förutsättning för att människor i hela Älvkarleby kommun ska kunna leva är att det finns en acceptabel offentlig service i alla delar av kommunen, till exempel kollektivtrafik och förskoleverksamhet. Älvkarleby kommun ska också erbjuda en serviceinriktad bygglovshantering med kunden i fokus.

Älvkarleby kommun har unika förutsättningar utifrån kommunens geografiska läge. Vi ska utveckla kommunen och samtidigt bevara de unika värden kommunen har som vattennära kommun. För att kommunen ska kunna utvecklas behöver förstärkningar genomföras.

Älvkarleby kommun ska vara ett föredöme när det gäller miljö- och klimatarbetet utifrån vår kommuns förutsättningar. Långsiktighet, tydlighet och teknikutveckling skapar goda förutsättningar för en grön omställning. Vi tror på människans inneboende förmåga att hitta nya vägar för att lösa komplicerade problem genom forskning, konsumentmakt. Vi vill skapa ett företagsklimat som premierar miljösmarta lösningar, som skapar förutsättningar för att fortsätta minska eller eliminera de negativa effekterna av mänsklig miljöpåverkan.

Samhällsbyggnadsnämnden (tkr)	2025	2026
Oppositionens SBN - budget 2025	56 416	
Indexuppräknings		1 918
Effektivisering		- 2 305
Volymjustering		451
Tidigare politiska förstärkningar		
Tidigare politiska förstärkningar som försvinner		
Politiska förstärkningar		
- Ökade resurser till föreningslivet samt drift av kommunala anläggningar	0	1 000
- Dalälvspaketet	0	1 000
- Extra indexuppräknings	0	5 000
SBN - budget 2026		63 481

Särskilda uppdrag 2026 som ska hanteras inom budget – Samhällsbyggnadsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att förstärka det systematiska trygghetsarbetet med trygghetsskapande insatser, såsom belysning, slyröjning på allmänna platser, klottersanering samt uppsättande av trygghetskameror vid behov.
Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att prioritera planläggning av villatomter i attraktiva lägen intill Bodaån och Dalälven. Älvkarleby kommun behöver fler invånare och för att vi ska få fler invånare behövs mer byggbar mark i attraktiva lägen. Vi vill prioritera planläggning för vatten- och centrumnära bostadsområden. Målsättningen är att Skutskär ska komma närmare Bodaån och Dalälven.
Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att påbörja en förstudie under 2026 i syfte att undersöka möjligheterna att bygga bostäder på nuvarande Bodaåns industriområde.
Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att utreda hur dagens processer kostnadseffektivt kan förenklas samt utveckla samverkan med näringslivskontoret. Det ska vara enkelt att ansöka om ett lov/tillstånd och kontakta kommunen i dessa ärenden.
Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att verka för att ideella krafter eller privata initiativ kan genomföra satsningar som bidrar till ett levande båtliv.
Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att uppdatera kommunens parkeringsnorm.
Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att påbörja förberedelser för att samordna Älvkarleby kommuns och Älvkarlebyhus AB:s fastighets-, gatu- och parkförvaltning i ett gemensamt bolag. Syftet är att minska kostnader och skapa ett mer effektivt resursutnyttjande. Sammanslagningen ska vara genomförd senast den 1 januari 2027. En plan för genomförande och organisationsform ska redovisas till kommunstyrelsen senast den 1 januari 2026.

Tabell 12 Särskilda uppdrag 2026 som ska hanteras inom budget

8.7 Omsorgsnämnden - Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Omsorgsnämnden ansvarar frågor som rör:

- Stöd och omsorg till äldre
- Hemtjänst och hemsjukvård
- Individ – och familjeomsorg

Omsorgsnämndens mål för 2026

- Effektiviteten i kommunens administrativa verksamheter ökar.
- Nämnderna ska eftersträva hög prognossäkerhet genom samtliga arbetsprocesser.
- Nämnderna ska redovisa en ekonomi i balans.
- Kommunens arbete ska bidra till att arbetslösheten minskar i Älvkarleby, särskilt för grupperna långtidsarbetslösa och ungdomar.
- Andelen barn som växer upp i social och/eller ekonomisk utsatthet ska minska.
- Ett ökat förebyggande arbete för äldre.
- Omsorgsnämnden har en god beredskap mot samhällsstörningar och ytterst krig.
- Lokaleffektivitet och nyttjandegrad.
- Älvkarleby kommun ska arbeta aktivt för att förebygga välfärdsbrott.

Äldre ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande i både samhället och över sin vardag, kunna åldras i trygghet och med bibehållet oberoende, bemötas med respekt och ha tillgång till god vård och omsorg. Var och en ska ses som en person med eget och unikt värde med skilda intressen och bakgrunder. God vård, ett behovsanpassat boende och självbestämmande över sin vardag är en självklarhet.

Ett jobb är den viktigaste förutsättningen för egen försörjning och etablering i samhället. Genom minskade klyftor och ökad sysselsättning ges alla människor, oavsett bakgrund, möjligheter att lyckas i livet. Arbetslinjen ska gälla. Vi vill minska utanförskap och arbetar för att nå full sysselsättning.

Omsorgsnämnden (tkr)	2025	2026
Oppositionens OMS - budget 2025	274 197	
Följande förstärkningar finns med i ramen		
- Förutsättningar för att bedriva det omfattande förändringsarbete som krävs	7 800	5 600
- Tidigare gjorde placeringar som bidrar till högre kostnader än snittet	18 676	18 376
Indexuppräknings Volymjustering Effektivisering		9 323 2 194 -2 915
Tidigare beslutade politiska förstärkningar som försvinner		
- Hantering av uppkommen kösituation till särskilt boende	9 000	0
Politiska förstärkningar		
- Ofrivillig ensamhet	0	800
- Förebyggande arbete med fall- och brandrelaterade händelser hos äldre	0	1 000
- Extra indexuppräknings äldreomsorgen	0	4 000
OMS - budget 2026		288 298

Särskilda uppdrag 2026 som ska hanteras inom budget – Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden uppdras att möjliggöra LOV inom hela hemtjänstens uppdrag samt att utreda möjligheterna för upphandling av all kommunal omsorgsverksamhet.

Omsorgsnämnden uppdras att tillse att personal inom individ- och familjeomsorgen under 2026 får en kompetenshöjning inom våld i nära relationer.

Omsorgsnämnden uppdras att tillse att all personal inom individ- och familjeomsorgen under 2026 genomför en kompetenshöjning inom hedersrelaterat våld.

Omsorgsnämnden får i uppdrag att främja samt ta initiativ till projekt som ökar åldersintegreringen mellan kommunens invånare.

Omsorgsnämnden ges i uppdrag att via socialtjänsten arbeta förebyggande och proaktivt genom att vara synlig i sociala sammanhang där många kommuninvånare vistas, detta för att skapa relationer och öka förtroendet för socialtjänsten.

Omsorgsnämnden får i uppdrag att genom riktade besök till förskolor och skolor, informera barn och ungdomar om hedersförtryck och vilka rättigheter de har, vad svensk lag säger samt vilket stöd och skydd som samhället erbjuder till de som blir utsatta.

Tabell 13 Särskilda uppdrag 2026 som ska hanteras inom budget

8.8 Revision

Revisorerna har i uppdrag att granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden.

Revision (tkr)	2025	2026
Oppositionens budget för revision 2025	721	
Indexuppräknings		25
Effektivisering		-9
Volymjustering		6
Tidigare politiska förstärkningar		
Tidigare politiska förstärkningar som försvinner		
Politiska förstärkningar		
- Extra indexuppräknings revision	0	100
Revisions - budget 2026		851

8.9 Valnämnden

Valnämnd (tkr)	2025	2026
Oppositionens budget för revision 2025	0	
Indexuppräknings		0
Effektivisering		0
Volymjustering		0
Tidigare politiska förstärkningar		
Tidigare politiska förstärkningar som försvinner		
Politiska förstärkningar		
- Anslag för att valet 2026	0	300
Valnämndens - budget 2026		300

9. Driftbudget

9.1 Driftbudget 2026 med plan 2027 och 2028

Nämnd	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Revision	843	860	881
Valnämnd	300	0	0
Kommunstyrelse	63 481	64 794	66 391
Samhällsbyggnadsnämnd	63 481	59 794	61 391
Utbildningsnämnd	311 313	315 754	323 587
Omsorgsnämnd	288 298	294 569	297 830
Finanskostnader	10 231	8 955	11 544
Summa nettokostnad skattefinansierad verksamhet	738 447	744 726	761 624
Skatteintäkter	565 035	590 580	616 028
Generella stadsbidrag och utjämning	190 986	190 316	193 739
Finansnetto	-3000	-3000	-3000
Resultat			
Resultat %	2 %	4,2 %	5,6 %
God ekonomisk hushållning mål %	2 %	2 %	2 %
God ekonomisk hushållning mål tkr	15 132	15 618	16 305
Differens mot god ekon. hushållning	0	17 552	28 948

Tabell 14 Driftbudgetramar 2026 med plan 2027–2028 (tkr)

För planåren 2027 och 2028 räknas nämndernas budgetramar upp i enlighet med beräknade pris- och kostnadsförändringar. För 2027 tillämpas en generell uppräkningsfaktor om 3,1 procent och för 2028 en uppräkningsfaktor om 3,5 procent. Utöver detta införs ett effektiviseringskrav om 1 procent per år, vilket innebär att varje nämnd förväntas anpassa sin verksamhet med bibehållen kvalitet inom dessa ekonomiska ramar.

Tidigare beslutade förstärkningar	Slutår	Helårseffekt 2026
Förutsättningar för att bedriva det omfattande förändringsarbete som krävs	2027	5 600 tkr
Tidigare gjorde placeringar som bidrar till högre kostnader än snittet	2027	18 676 tkr
Summa		24 276 tkr

Tabell 15 Sammanställning budgetförstärkningar tidigare år (tkr)

Nya förstärkningar	Slutår	Helårseffekt 2026
Extra uppräknings revision	2028	100
Beredskap, civilt försvar och säkerhetshöjande åtgärder (För att säkerställa ett robust och välfungerande civilt försvar och krisberedskap föreslås att utgiftsområdet tillförs 1 500 tkr årligen från och med den 1 januari 2026. Denna satsning syftar till att genomföra nödvändiga personella resursförstärkningar, utbildningsinsatser och förmågeförstärkningar med särskilt fokus på att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter)	2028	1 500
Förstärkta arbetsmarknadsinsatser för personer som nyligen blivit arbetslösa och som står nära arbetsmarknaden (För att förebygga långtidsarbetslöshet och stärka individens väg tillbaka till egen försörjning avsätts särskilda medel för arbetsmarknadsinsatser riktade till personer som nyligen förlorat sitt arbete och som bedöms stå nära arbetsmarknaden. Insatserna ska fokusera på att snabbt aktivera den enskilde genom förstärkt vägledning, matchning, kompetenshöjande åtgärder, praktik eller stöd till utbildning. Särskild vikt ska läggas vid unga vuxna samt personer vars anställning upphört till följd av konjunkturläget. Syftet är att minska risken för att kortvarig arbetslöshet utvecklas till ett långvarigt utanförskap, och samtidigt öka tillgången på arbetskraft i lokala bristyrken. Det är både en investering i individens egenmakt och i kommunens framtida skattebas.	2028	1 000
Brottsförebyggande (För att stärka det brottsförebyggande arbetet. Fokus ligger på att öka samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och civilsamhälle samt att arbeta mer systematiskt med tidiga insatser. Målet är att förebygga brott, öka tryggheten och stärka det lokala trygghetsskapande arbetet.)	2028	200
Fiskefrämjande åtgärder (För att främja sportfiske och fisketurism. Satsningen omfattar åtgärder för att stärka tillgången till fiskevatten, förbättra tillgängligheten och stödja lokala initiativ kopplade till fiskets utveckling. Målet är att bevara och utveckla fiskeresurserna som en del av kommunens friluftsliv, näringsliv och identitet.)	2028	75
Nyföretagarcentrum (För att säkerställa att Älvkarleby kommun fortsatt kan erbjuda invånare stöd och främja entreprenörskap)	2028	50
Ökat friskvårdsbidrag (Avser en ökning från 2000 kr/medarbetare till 3000 kr/medarbetare)	2028	760
Ökade resurser till föreningslivet samt drift av kommunala idrottsanläggningar (Föreningslivet är en viktig del av samhällets sociala infrastruktur och bidrar till gemenskap, folkhälsa, trygghet och meningsfull fritid för barn, unga och vuxna. Ett levande föreningsliv skapar också ökad attraktionskraft för kommunen som helhet. De kommunala idrottsanläggningarna behöver underhållas, utvecklas och drivas på ett sätt som möter dagens och morgondagens behov. Med denna förstärkning kan kommunen förbättra tillgängligheten, öka samnyttjandet och säkerställa funktionella miljöer för träning, tävling och spontanidrott.)	2028	1 000
Extra indexuppräknings Samhällsbyggnadsnämnden 2026	2027	5 000
Dalälvspaketet (Dalälvspaketet – en satsning på att förbättra infrastrukturen för fritidsbåtar längs Dalälven. Syftet är att stärka möjligheterna till båtliv, turism och lokal utveckling genom investeringar i till exempel bryggor, lägningsplatser, landgångar, skyltning och ökad tillgänglighet till service. Ett mer tillgängligt och välkomnande Dalälvsområde gynnar både invånare och besökare, och bidrar till att lyfta fram Älvkarlebyns unika läge mellan skog och hav. Dalälvspaketet är en del av kommunens arbete med att utveckla friluftsliv, småskaligt entreprenörskap och en hållbar besöksnäring. Genom förbättrad infrastruktur för fritidsbåtar stärker vi både livskvalitet och lokal ekonomi.)	2028	1 000

Förstärkningar inom elevhälsa samt skolsociala team (Arbete med förebyggande insatser som kan minska risken för sociala problem, problematisk frånvaro och skapa en mer hållbar skolgång)	2028	1 000
Extra indexuppräknings utbildningsnämnden 2026	2027	2 000
Föräldrautbildning (Utbildningsnämnden ges i uppdrag att ta fram och erbjuda en riktad utbildningsinsats för föräldrar till barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Syftet är att stärka föräldrars kunskap om strategier och studieteknik som kan underlätta barnens lärande och vardag i skolan. Utbildningen ska vara frivillig och erbjudas till de vårdnadshavare som själva ser ett behov. Den ska genomföras på gruppnivå och utformas med utgångspunkt i evidensbaserad praktik samt i samverkan med elevhälsan och andra relevanta aktörer.)	2028	500
Läroverktyg (Utbildningsnämnden tillförs resurser för att stärka tillgången till läroverktyg som stödjer elevers läsutveckling. Fokus ligger på material som används i den tidiga läsinläringen, med särskild hänsyn till elever som behöver ett extra stöd för att knäcka läskoden. Syftet är att ge alla elever en stabil grund i läsning, vilket är avgörande för fortsatt lärande och skolframgång.)	2028	500
Förebyggande arbete inom äldreomsorgen (Förstärkt förebyggande arbete inom äldreomsorgen, med särskilt fokus på att minska risken för fallolyckor och bränder i hemmet. Fallolyckor är en av de vanligaste orsakerna till skador bland äldre och leder ofta till stort lidande och ökade vårdbehov. Även bränder i hemmet, särskilt i samband med nedsatt funktionsförmåga eller kognitiv svikt, utgör en betydande risk. Genom tidiga insatser kan många olyckor förhindras. Satsningen syftar till att stärka samverkan mellan hemtjänst, sjuksköterskor, arbetsterapeuter och anhöriga för att identifiera riskmiljöer och sätta in åtgärder i rätt tid. Det kan handla om fallförebyggande träning, brandskyddsutrustning, tillsynsinsatser eller individanpassad rådgivning. Förebyggande arbete ökar tryggheten för de äldre, stärker anhängstöd och minskar belastningen på vård och omsorg. Det är en investering i både livskvalitet och långsiktig hållbarhet.)	2028	1 000
Ofrivillig ensamhet (Medel för att fortsätta förvaltningens påbörjade arbetet med att minska ofrivillig ensamhet. Fortsatt utveckling av träffpunkter samt volontärverksamhet.)	2028	800
Extra indexuppräknings Omsorgsnämnden 2026	2027	4 000
Summa		19 935

Tabell 16 Sammanställning nya budgetförstärkningar (tkr)

Förstärkningarnas effekt på kommande årsbudgetar	Effekt per år
2026	44 211
2027	8 935
2028	8 935

Tabell 17 Budgetförstärkningarnas ekonomiska effekter kommande år (tkr)

9.2 Investeringsbudgetramar

Kommunfullmäktige beslutar investeringsram för den kommande budgetperioden. Medel anslagna för investeringar får inte användas till driftkostnader. En investering är ett inköp av

- en anläggning som har en nyttjandeperiod på minst tre år
- anskaffningsvärde över 50 000 kr

En förutsättning för att bokföras som en anläggningstillgång är att kommunen har kontroll över den och att det är sannolikt att den medför ekonomiska fördelar eller att den medför framtida servicepotential.

Nämnd	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelse	1 500	500	500
Samhällsbyggnadsnämnd	34 930	56 300	123 100
Utbildningsnämnd	2 390	500	500
Omsorgsnämnd	500	500	500
Summor	39 320	57 800	124 600

Tabell 18 Investeringsbudget 2026 med plan 2026–2027 (tkr)

9.3 Skattesänkningseffekt 2026–2028

År	Beräknat skatteunderlag	Intäkt vid 22,69 kr (tkr)	Intäkt vid 22,49 kr (tkr)	Intäktsskillnad (tkr)
2026	2 512 384	570 060	565 035	5 025
2027	2 625 967	595 832	590 580	5 252
2028	2 739 120	621 506	616 028	5 478

Tabell 19 Tabellen visar hur skatteintäkterna för Älvkarleby kommun påverkas av den beslutade skattesänkningen på 20 öre per intjänad hundralapp, från 22,69 kronor till 22,49 kronor. Beräkningarna utgår från kommunens skatteunderlagsprognoser för åren 2026–2028